

Vergaderjaar 1988–1989

20 861

Wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en van de Wet op de Loonbelasting 1964

Nr. 6

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 22 november 1988

De leden van de C.D.A.-fractie vragen waarom artikel 69 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 alleen is toegespitst op gehuwden. Dienaangaande merk ik het volgende op.

Van oudsher bestaat er een verschil tussen de belastingheffing van gehuwden en van ongehuwden. De laatsten zijn steeds geïndividualiseerd in de belastingheffing betrokken, terwijl bij gehuwden van oorsprong een samentellingsstelsel gold in die zin dat inkomensbestanddelen van de gehuwde vrouw bij haar echtgenoot in aanmerking werden genomen. Nadat in 1973 een eerste stap was gezet op de weg naar een meer zelfstandige positie van de gehuwde vrouw in de belastingheffing is bij Wet van 30 december 1983, Stb. 690 (Tweeverdieners tweede fase) met ingang van 1984 een verdergaande verzelfstandiging tot stand gekomen. De vrouw wordt nu ook zelfstandig belast voor onder meer inkomsten uit vroegere arbeid – daaronder begrepen termijnen van lijfrenten die onderworpen zijn aan de inhouding van loonbelasting – (artikel 5, tweede lid, onderdeel b, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964) en voor bepaalde termijnen die samenhangen met vroegere arbeid (artikel 5, tweede lid, onderdeel c, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964). Deze inkomensbestanddelen vormen het persoonlijke arbeidsinkomen. De niet-verzelfstandigde inkomensbestanddelen worden toegeerekend aan de huwelijkspartner met het hoogste persoonlijke arbeidsinkomen. Het is in het kader van de toerekening van genoemde, aan de inhouding van loonbelasting onderworpen termijnen van lijfrenten, dat artikel 69 is ingevoerd teneinde te vermijden dat de verzelfstandiging op dit punt aanleiding zou geven tot op belastingbesparing gerichte inkomensoverheveling tussen echtgenoten. Gelet op deze achtergrond is de vraag of en in hoeverre er in een situatie van ongehuwd samenwonen overheveling van inkomen mogelijk is van een andere orde. Bij de totstandkoming van artikel 69 is deze vraag dan ook niet in de beschouwing betrokken.

Het vorenstaande neemt niet weg dat ik met deze leden van mening ben dat het huidige regime op dit punt heroverweging verdient. In het voorontwerp van wet Brede herwaardering zijn hiertoe aanpassingen van het wettelijke regime opgenomen. Deze houden in dat termijnen van lijfrenten uitsluitend aan anderen dan degene die de lijfrentepremies

betaalt kunnen toekomen indien de premiebetaler is overleden (er is dan sprake van een zogenaamde nabestaandenlijfrente). Inkomensoverheveling door middel van lijfrenten tijdens het leven van de premiebetaler zal zich dan ook niet meer kunnen voordoen bij ongehuwden. In het binnenkort bij de Ministerraad in te dienen wetsvoorstel inzake de Brede herwaardering zal deze lijn worden gevolgd. Ik zie geen reden thans daarop vooruit te lopen, nog daargelaten dat een oplossing van deze problematiek in de sfeer van artikel 69 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 door de volledig geïndividualiseerde heffing bij ongehuwden mij niet goed mogelijk lijkt.

Voorts vragen deze leden of het juist is dat artikel 69 een preventieve werking heeft en of alleen in geval van oneigenlijk gebruik door de fiscus een beroep op artikel 69 wordt gedaan. Zoals ik hiervoor al aangaf heeft artikel 69 inderdaad een preventieve werking. Het artikel beoogt te voorkomen dat de verzelfstandiging van de belastingheffing van de gehuwde vrouw aanleiding zou geven tot op belastingbesparing gerichte inkomensoverheveling tussen echtgenoten. In de toelichting op artikel 69 is daarvan destijds een voorbeeld gegeven. De redactie van Vakstudie Nieuws trekt uit deze toelichting ten onrechte de conclusie dat artikel 69 niet is bedoeld voor polissen van voor 1984. Noch de wettekst, noch de toelichting daarop maken echter een onderscheid tussen oude en nieuwe polissen. Artikel 69 is derhalve onverkort van toepassing op oude polissen. Dit is noodzakelijk aangezien ook bestaande polissen zouden kunnen worden omgezet met als doel de overheveling van inkomen naar de minstverdiende echtgenoot.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning